

Чередніченко Н.Ю.

доктор педагогічних наук, професор кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності

Горпинченко О.В.

здобувачка вищої освіти на другому (магістерському) рівні
ОП «Публічне управління та адміністрування»
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ МІСТА В УМОВАХ КРИЗИ ТА ВОЄННОГО СТАНУ

У сучасних умовах нестабільності, соціально-економічних викликів та воєнного стану особливої актуальності набуває питання стратегічного розвитку міст і територій. Стратегія розвитку - це не лише документ планового характеру, а комплексний інструмент управління, який визначає пріоритети, напрями та механізми забезпечення сталого зростання.

Важливість існуючих стратегій розвитку полягає у тому, що вони створюють систему координат для дій органів місцевого самоврядування, бізнесу та громади, забезпечуючи узгодженість між короткостроковими потребами та довгостроковими цілями. Стратегія допомагає уникнути хаотичних управлінських рішень, визначає ключові напрями використання ресурсів, формує пріоритети інфраструктурних, соціальних та екологічних змін. У період воєнного стану, коли міста стикаються з руйнуванням інфраструктури, відтоком населення, обмеженими фінансовими можливостями та безпековими ризиками, стратегічний підхід стає не просто інструментом планування, а механізмом виживання та відновлення.

В умовах кризи стратегія розвитку виконує функцію адаптивного інструменту управління, що дозволяє оперативно переглядати цілі, коригувати напрями діяльності та перерозподіляти ресурси відповідно до реальних обставин.

Одним із ключових аспектів сучасного стратегічного управління є використання передового міжнародного досвіду. Багато країн світу вже проходили через кризові або постконфліктні періоди, напрацьовуючи ефективні механізми відновлення територій. Наприклад, досвід відбудови післявоєнної Європи, розвиток системи децентралізації у Польщі, міські ініціативи з відновлення у Хорватії чи Боснії — це приклади, які демонструють важливість стратегічного бачення, участі громади та ефективної координації між державою і місцевою владою.

Не менш важливим чинником є інклюзивність процесу стратегічного планування. У сучасних умовах стратегія не може бути лише документом для чиновників — вона повинна формуватися за участі громади, бізнесу, громадських організацій, науковців. Це забезпечує реалістичність цілей, підвищує довіру до влади та формує відчуття спільної відповідальності за майбутнє міста. У період кризи така взаємодія стає запорукою мобілізації ресурсів і солідарності, що є вирішальним для стійкості територіальних громад.

Отже, стратегічне планування розвитку міст і територій — це ключовий інструмент подолання наслідків криз і воєнних дій. Його важливість полягає у здатності об'єднати ресурси, спрямувати зусилля громади на досягнення спільної мети, створити умови для відновлення економіки та соціальної інфраструктури. Використання міжнародного досвіду та його адаптація до українських умов дозволяють не лише забезпечити ефективне відновлення, а й сформуванню нової моделі управління, орієнтовану на стійкість, інноваційність та розвиток людського потенціалу.

Література:

1. Підходи до оцінки ефективності стратегії міста // Електронний ресурс. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/Nvuu/Ekon/2011_32/statti/3_7.htm